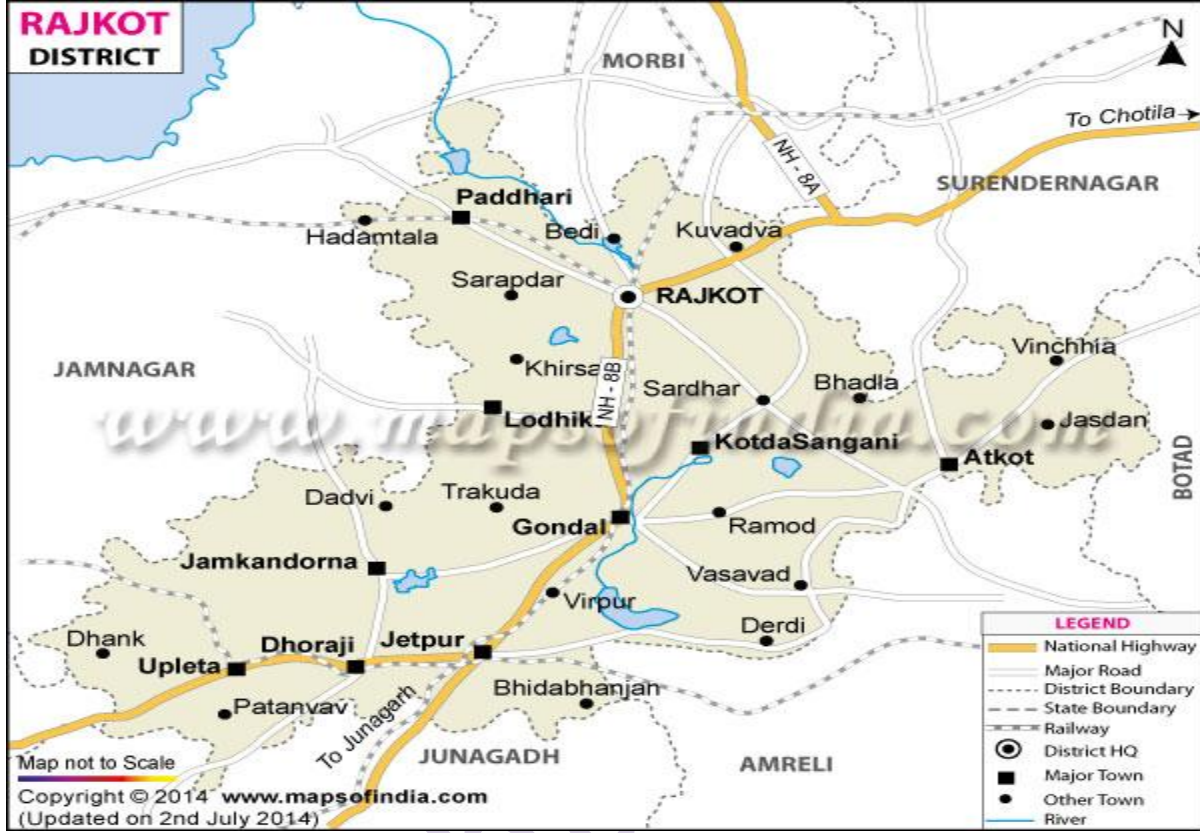

રાજકોટ જિલ્લો

- ❖ ક્ષેત્રફળ :- ૧૧,૦૪૩ ચો.કિમી
- ❖ રાજકોટ જિલ્લાની આજુબાજુ ઉત્તરે મોરબી , દક્ષિણમાં અમરેલી, જુનાગઢ, પૂર્વમાં જામનગર, અને દક્ષિણમાં અમરેલી, જુનાગઢ, જિલ્લાની સરહદો આવેલી છે.
- ❖ સ્થાપના :- ૧૯૬૦
- ❖ વિધાનસભાની કુલ સીટો :-
- ❖ વસ્તી :- ૩૮,૦૪,૫૫૮ (૨૦૧૧ મુજબ)
- ❖ અક્ષરજ્ઞાન :- ૮૦.૯૬%
- ❖ સ્ત્રી પુરુષ પ્રમાણ :- ૯૨૭ (૬૨ હજારે)
- ❖ વસ્તી ગીચતા :- ૩૯૨ એક ચો.કિમી (વ્યક્તિ દીઠ)
- ❖ મુખ્યમથક :- રાજકોટ
- ❖ ગામડાઓ :- ૫૭૬
- ❖ તાલુકાઓ :- ૧૧ (૧) રાજકોટ, (૨) માળીયા, (૩) પણધરી , (૪) જસદણ, (૫) લોધિકા, (૬) ગોંડલ, (૭) ધોરાજી, (૮) ઉપલેટા, (૯) જામખંભાળીયા, (૧૦) જેતપુર, (૧૧) પંચપીપળા
- ❖ તાલુકા પંચાયતની કુલ સીટો :- ૧૧ (બેઠકો-૨૦૪) (ભાજપ-૫૦, કોંગ્રેસ-૧૪૬ અન્ય-૬)

(રાજકોટ-૨૪, લોધિકા-૧૬, જલાલપુર-૨૨, ગોંડલ-૨૨, ઉપલેટા-૧૮, કોટડાસાંગાઈ-૧૬, જેતપુર -પાવી-૨૦, પડધરી-૧૬, જામકોટડા-૧૬ અને વિંછીયા-૧૮)

- ❖ જિલ્લા પંચાયતની કુલ સીટો :- ૩૬ (ભાજપ-૦૨, કોંગ્રેસ-૩૪ અન્ય-૦)
- ❖ જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ :-
- ❖ જિલ્લા પંચાયત ઉપપ્રમુખ :-
- ❖ નગરપાલિકાની સંખ્યા અને વોર્ડ:- ૧ (ગોંડલ-૧૧) (બેઠકો-૪૪) (ભાજપ-૨૮, કોંગ્રેસ-૧ અન્ય-૧૫)
- ❖ રાજકોટ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ની કુલ સીટો :- ૧૮ (બેઠકો-૫૨) (ભાજપ-૩૮, કોંગ્રેસ-૩૪ અન્ય-૦)
- ❖ રાજકોટના મેયર :- ડૉ.જૈમિન ઉપાધ્યાય
- ❖ રાજકોટના ડેપ્યુટી મેયર :- ડૉ. દર્શિતા શાહ
- ❖ જીલ્લાના મુખ્યશહેરો :-વીરપુર,ગોંડલ, જેતપુર,ઉપલેટા,જસદણ,પડધરી,માળિયા
- ❖ આરટીઓ નંબર:- GJ-03
- ❖ પર્વતો:- ઓસમ,લોધિકા
- ❖ નદીઓ:- આજી,ભાદર,ગોંડલી,વેણું,ઉતાવાડી, ઘેલો,મચ્છુ
- ❖ તળાવ :- લાલપરી તળાવ,રાંદેરડા તળાવ(રાજકોટ)
- ❖ સરોવર :- લાલપરી સરોવર
- ❖ વાવ :- મુજેશ્વરી વાવ (ઉપલેટા),
- ❖ પાક:- ડાંગર, બાજરી,મગફળી,કપાસ , જુવાર,શેરડી,ઘઉં અને ડુંગળી
- ❖ ખનીજ:- ચૂનો, અકીક, કોલસો અને સિલિકા
- ❖ ઉધોગ:- વનસ્પતિ ઘી,કાપડની મિલ,સાબુ,ચંત્ર ઉધોગ,સાડી બાંધણી, સિરામિક્સ, ઓઈલ એન્જિન
- ❖ જળાશય (ડેમ) :- આજીડેમ,
- ❖ બંદર:- નવલખી
- ❖ અભયારણ્ય :- હિંગોલગઢ પ્રાકૃતિક શિક્ષણ અભયારણ્ય(જસદણ), રામપુરા અભયારણ્ય (વાંકાનેર)
- ❖ જોવાલાયકસ્થળો:- રામકૃષ્ણઆશ્રમ (રાજકોટ) ,રેડકોસ (રાજકોટ) ,વોટસનમ્યુઝિયમ (રાજકોટ), જલારામમંદિર (વીરપુર), સ્વામિનારાયણમંદિર તથા ભુવનેશ્વરીવિદ્યાપીઠ (ગોંડલ) યાજ્ઞવલ્ક્યવૃક્ષમંદિર (રાજકોટ). નવા રણુંજા, નવલખા દરબાર ગઢ (ગોંડલ), ઘેલા સોમનાથનું મંદિર , કબા ગાંધીનો ડેલો,રેસકોર્સ ,
- ❖ વિશેષ નોંધ :
- ❖ સૌરાષ્ટ્રનું મુખ્યશહેર રાજકોટ ગણાય છે.,રાજકોટ એકશૈક્ષણિક,વેપારઅને ઔદ્યોગિક કેન્દ્ર, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી આવેલી છે.
- ❖ સૌથી વધુ ચેકડેમ ધરાવતો જીલ્લો છે.
- ❖ આ જીલ્લાનો વિસ્તાર પાંચાળનામે ઓળખાય છે.

- ❖ રાજકોટ જિલ્લાને સૌથી વધારે જીલ્લાની સરહદ સ્પર્શે છે.
- ❖ રાજકોટ સ્ટેટની સ્થાપના વિભોજી જાડેજા રાજવીએ કરી હતી.
- ❖ રાજકોટ પેંડા, ફરસાણ, તલપાપડી, ચીકી અને ચાંદીકામ માટે જાણીતું છે.
- ❖ રાજકોટની ધર્મેન્દ્રસિંહજી કોલેજ વિખ્યાત છે.
- ❖ આર્યસમાજના સ્થાપક સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીનો જન્મ રાજકોટ જીલ્લાના ટંકારામાં થયો હતો.
- ❖

૧૪. પોરબંદર જીલ્લો

- ❖ પોરબંદર જીલ્લાની આજુબાજુ દેવભૂમિ દ્વારકા, જુનાગઢ, જામનગર અને રાજકોટ જિલ્લા આવેલા છે.
- ❖ ક્ષેત્રફળ : ૨,૨૯૫ ચો.કિમી
- ❖ સ્થાપના :- ૧૯૯૭
- ❖ વિધાનસભાની કુલ સીટો :- ૨ { પોરબંદર અને કુતિયાણા }
- ❖ વસ્તી :- ૫,૮૬,૦૬૨ (૨૦૧૧ મુજબ)
- ❖ અક્ષરજ્ઞાન :- ૭૫.૭૮%
- ❖ સ્ત્રી પુરૂષ પ્રમાણ:- ૯૫૦ (દર હજારે)
- ❖ મુખ્યમથક :- પોરબંદર
- ❖ તાલુકાઓ :- ૩ (૧) પોરબંદર, (૨) રાણાવાવ, (૩) કુતિયાણા
- ❖ તાલુકા પંચાયતની સંખ્યા અને કુલ સીટો :- ૩ (કુલ સીટો-૫૬) (ભાજપ-૪૧, કોંગ્રેસ-૧૫ અન્ય-૦)
(પોરબંદર-૨૪(ભાજપ-૨૦, કોંગ્રેસ-૪ અન્ય-૦), કુતિયાણા-૧૬(ભાજપ-૧૨, કોંગ્રેસ-૦૪ અન્ય-૦) અને
રાણાવાવ-૧૬(ભાજપ-૦૯, કોંગ્રેસ-૦૭ અન્ય-૦)
- ❖ જિલ્લા પંચાયતની કુલ સીટો :- ૧૮ (ભાજપ-૧૪, કોંગ્રેસ-૦૪ અન્ય-૦)
- ❖ જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ :- રમેશભાઈ ઓડેદરા
- ❖ જિલ્લા પંચાયત ઉપપ્રમુખ :- નિલેશ મોરી
- ❖ નગરપાલિકાની સંખ્યા અને વોર્ડ:- ૧ (પોરબંદર-૧૧) (બેઠકો-૪૪) (ભાજપ-૧૪, કોંગ્રેસ-૦૪ અન્ય-૦)
- ❖ ગામડાંઓ :- ૧૮૬
- ❖ અગત્યના શહેરો :- રાણાવાવ, કુતિયાણા, નવીબંદર
- ❖ પર્વતો :- બરડો
- ❖ નદીઓ :- ઓઝત, સુખભાદર, મીનસર અને વર્તુ
- ❖ બંદરો :- પોરબંદર, નવી બંદર

- ❖ ઉધોગો:- સુતરાઉ કાપડ,સિમેન્ટ,વીજળી,મત્સ્ય,દવાઓ અને રસાયણો, વનસ્પતિ ધી
- ❖ મુખ્ય પાક :- કપાસ, શેરડી, ફળો, ડુંગળી,બાજરી, જુવાર અને કઠોળ
- ❖ જોવાલાયકસ્થળો: - કીર્તિમંદિર (પોરબંદર) ભારતમંદિર,ગાંધીસ્મૃતિ,પ્લેનેટોરિયમ (પોરબંદર)સુદામામંદિર (પોરબંદર),હર્ષદમાતાનું મંદિર(માધવપુર)

વિશેષ નોંધ :

- ❖ પ્રાચીનસુદામાનગરી અને અર્વાચીન પોરબંદર રાષ્ટ્રપિતા શ્રીમહાત્માગાંધીની જન્મભૂમિ છે.
- ❖ પોરબંદર કાઠીયાવાડનું સ્તન તરીકે ઓળખાય છે.